

Aspectele lingvistice ridică unele incertitudini. Elementele vechi germanice din graiul daco-român par a fi minimale. Doar nasture și tureată ar putea fi vechi germanice, din care nasture poate gotic (conform Grigore Brâncuș).

Comparând însă cu valaștina/valașcina (valaha moravă) ar putea fi și altele (în funcție de ce etimologie le atribuim): țigla (valaștina tihla; engleză brick; daneză tegl; suedeză tegel ?), incert; ori se regăsesc în toponime: Scăieni (germană schön/gothic skauns/suedeză skön/ eng. beautiful) în forma Boldești-Scăieni Prahova, de asemenea incert.

Vorbim însă de o "confederație" în care germanicii aveau rolul de lider. Ce s-a întâmplat însă cu germanicii ? Cei din mediul urban (Singidunum și Sirmium) s-ar fi alăturat longobarzilor și s-ar fi stabilit în sudul Italiei, având în frunte pe Rosamunde, fiica lui Kunimund, ultimul rege gepid !? Conform Paul Diaconul- "Istoria longobarzilor". Unii ar fi rămas sub avari, alții ar fi trecut în Imperiul Bizantin (mercenarul Asbad –poate Ustibad- menționat în armata bizantină).

Localitatea sibiană Slimnic ar putea fi de sorginte gepidă ?, având un corespondent în Argeș: Slămnești (!?) Având conștiința identității germane, ei s-ar fi regermanizat sub sași. De asemenea, incert.

Urme lingvistice de sorginte gepidă ar trebui căutate poate nu numai în daco-română, ci și în megleno-română, ori de ce nu, în graiurile săsești ? În special, cel bistrițean pare a prezenta urme germanice foarte vechi.

Comparând însă cu vechea prusă (borusă), o limbă baltică (azi dispărută) și nu germanică, avem expresii sau cuvinte care pot conduce la urme gepidice (dar aceste comparații sunt pur și simplu subiective):

"tot poporul" (cf. IE *teuta- eg. "people", lt. tauta- eg. "people,

nation"; prs. tātā- eg. "country, land"; lv. tauta- eg. "demos, nation, people, country, folk, nationality"; gdl. tuath- eg. "peasantry, country people, husbandmen"; corespunde și ro. tot și ro. soț, il. teuta- eg. "people, a tribe"; gdl. pobull- eg. "people, tribe, congregation"; ?); poate sub forma "poporul țării"; ?

baltă, aro. baltā, blatā (eg. pool, puddle; cf. alb. baltë, sbc. blato, hŧ. boloto- eg. "mud"; și prs. bāltan, baltîn, balta-gm. "Bruch";- eg. "moras, marsh, swamp";; lt. bala- eg. "marsh, bog, slough";; lt. balokšnis- eg. "little marsh/swamp";; lt. balotas- eg. "boggy, marshy, swampy, fen";; ps. bu□□□ tana'h- eg. "quagmire, a bog, a marsh";; gdl. boglach- eg. "bog, marsh, swamp");

bordei (eg. buried or half-buried hut; variante: budă, bujdă, burdă, bușdă; lv. būris- eg. " cage, coop, hutch, mew";- "hutch=colibă, bojdeucă"; contopit cu lv. būda- eg. "hut";; prs. butan- eg. "house";; prs. būda- eg. "doghouse";; pol., rs., mg. buda- ro. "colibă";; gdl. bothan- eg. "hut"; sau gdl. fārdach- eg. "house, mansion, home, dwelling";=ro. bordei, cf. și hŧ. daĥ- ro. "acoperiș";+hŧ. ĥachĭa- ro. "casă";= ro. <boj>deucă, ps. borjal(i)- eg. "a house, home, hearth, halting-place, abode, resort";; dar și ps. bor-jal- eg. "a trysting place, a place where lovers meet"; care sugerează ro. bordel); există un Butani, oiconim în Bihor;

z<î,â>rnă (eg. black nightshade, Solanum nigrum; vsl. zrūno- ro. "boabe";; prs./sdv. zirne- eg. "grainseed";; lt. žirnis, lv. zirņi- eg. "peas";; ps. za□□□ aey- eg. "a seed or kernel in general");

<a> sluji: (ro. a fi angajat, a servi, pop. stagiul militar;/eg. serve;/vsl. služba, sbc. služiti, ch. služba-"slujbă";; ch. sluha- "servitor";; hŧ. sluha- "argat";; prs. sluzâms/ sluzimas- eg. "tax for military service";; gdl. sluagh- eg. "people, army, host");

tétea: (ro. pop. sensul de bunic, străbunic; reg. tete=tată;/prs. têtis/thetis- gm. Großvater/grandfather";; lt. didelis- eg. "1. big, 2. large, numeorus, 3. strong, 4. important, 5. great";; sg. têtė- lt. tētis- eg. "dad, daddy, father";; rs. teatea; pgr. tetes- eg. "father");

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Miercuri, 02 Decembrie 2020 08:29 -

Toate acestea sunt ori par a fi exclusiv supoziții, doar că pe unele vechea prusă le-ar explica mai bine (baltă, zâ/î-rnă, a sluji, tétea). Pentru prs. butan- ro. "bordei" reținem oiconimul bihorean, iar expresia o consider o coincidență. Ele pot fi la fel de bine de origine tracică în limba română. Cu lituaniana și letona, coincidențele sunt multiple, dar putem să le deosebim de latină ? Coincidențele cu limba estoniană ori cu finlandeza sau gotica nu am fost capabil să le studiez, dar din acestea ar putea proveni influențele speciale: ă/î/ș/ț ?

□ □ **Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE din surse scrise și internet, preluate într-o lucrare literară**